

АВАНГАРДА 12

Лист ученика Гимназије у Ђуприји
јануар 2009.

Најављујемо:
Св Сава
Стогодишњица Гимназије

Драгослав Михаиловић
у Ђуприји

Шта ради тај парламент?!

Наши спортисти

“Питали” смо наше професоре

Имам проблем,
али увек постоји решење

Издавач:
Гимназија Ћуприја

За издавача:
Директор, проф. Рајко Козомора

Уредник и лектор:
проф. Јелена Милошевић

Редакција:
Ива Јеремић 1/3
Ивана Маринковић 2/3
Нина Радосављевић 2/3
Катарина Станковић 3/3
Немања Милутиновић 3/3
Немања Марчетић 3/4
Станковић Слободан 4/2
Игор Магазин 4/3
Андрија Живојиновић 4/4
Катарина Живадиновић 4/4
Бојана Чабрић 4/4
Петковић Наталија 4/4
Лазар Миловановић 4/4
Верица Анђелковић 4/4
Александра Ивановић 4/4
Урош Алексић 4/4
Стефан Симић 4/4
Зорана Ђурић 4/4
Јована Костадиновић 4/4
Сања Радуловић 4/4
Надежда Пођанин 4/4
Катарина Крстић 4/4
Горан Николић 4/4

Сарадници:
проф. Марија Илић
проф. Милена Аћимовић
проф. Владан Цветковић
проф. Драган Савић
Лидија Михајловић, школски психолог

Илустрација за насловну страну:
Проф. Зорица Гурбај

Илустрације:
Огњен Стоилков 1/3
Андрија Живојиновић 4/4
Виолета Симић 4/4

Фотографије:
Тијана Миљковић 3/2

Техничка обрада:
Немања Милутиновић 3/3
Слободан Станковић 4/2
Филип Николић 4/2
Магазин Игор 4/3
Проф. Дарко Миљанић

Припрема за штампу:
Зоран Божиновић Баја

Штампа:
CLIPART Ћуприја
035 47 57 16

Тираж:
500

РЕЧ УРЕДНИКА

Како ме је само савладао страх када су ми рекли да ћу да будем уредник овог часописа! Питала сам се како да све оно што желимо да испричамо ставимо на папир. Ипак, послужили смо се једним триком. Пронашли смо мисао која нас је водила и бодрила да створимо овај нови број часописа:

„Човек великог духа понашаће се са умереношћу у доброј, као и у лошој срећи: он се никад неће показати ни депримиран, ни егзалтиран, он се неће понети успехом и обесхрабрити неуспехом; он неће тражити похвале за себе, ни критике за друге“ (Платон) Страх је прошао. Зашто? Зато што су се појавили млади људи пуни идеја, мотивисани, ведри. Они су створили овај број часописа. Желим да им се захвалим што су са нама поделили своје идеје, размишљања и запажања. Показали су да су креативни, одговорни, храбри, рационални.

Ја верујем у њих!
Надам се да ћете и Ви уживати у читању овог часописа, као што смо ми уживали у његовом стварању.

Уредник

Драгослав Михаиловић у Ћуприји

У организацији Народне библиотеке „Душан Матић“, 17.9.2008. године у препуној сали Ниже музичке школе „Душан Сковран“, писац и академик Драгослав Михаиловић се на свој 78. рођендан, поново појавио у свом родном граду - Ћуприји.

Михаиловић је рођен 1930. године у Ћуприји, где је и завршио Гимназију. У Београду је студирао на Филозофском факултету – одсек за југословенску књижевност и српско-хрватски језик.

Опробао се у многим пословима: био је чиновник, радио је у фабрици за откуп кожа, био је пословођа путујућег циркуса, продавао је и јаја, био је репортер, уредник, лектор... 1968. је објавио роман „Кад су цветале тикве“, који је изазвао реакцију социолошког режима. Сам аутор је тврдио да је Јосип Броз забранио извођење представе по овом роману. Из његовог књижевног опуса се посебно издвајају и дела „Петријин венац“, „Фреде, лаку ноћ“, „Чизмаши“, „Гори Морава“, „Црвено и плаво“.

Као признање за своје стваралаштво, иза Драгослава Михаиловића стоје и бројне награде: Октобарска, Андрићева, Златна арена, НИН-ова, БИГЗ-ова...

Увод у књижевно вече одржано у Ћуприји биле су похвале суграђана због доприноса развоју српске књижевности и очувања српске језичке културе. Сместивши се удобно у своју столицу, Драгослав Михаиловић је на питања суграђана одговарао смело, оштро и отворено. Са дозом грађанског хумора, публику је даривао осмехом и

истакао да још увек у срцу носи Ћуприју и њене грађане.

Жељни знања, грађани су постављали питања која су се тичала како живота, покретачких снага и узора писца, тако и његових погледа на културне и уметничке прилике у Србији. На питање о будућности српских дијалеката, писац је упозорио да се неки дијалекти полако губе и одумиру, јер се њихова примена тумачи као комична. Истако је да се бори за очување косовско-ресавског дијалекта, али и да је то донкихотовски процес, јер ни у Српској академији наука не наилази на разумевање.

„Понекад сам којем јунаку прилазио готово равнодушно и не бих најбоље знао како да га решим све док не проговори. А, кад би се то десило, као да је отворио неку кутијицу са драгоценостима, ја бих се нашао у малом рају локализма и просто не бих могао да се радујем“ каже Михаиловић.

Аутори: Катарина Живадиновић 4/4

Бојана Чабрић 4/4

Слободан Станковић 4/2

Наша школа најављује

У нашој школи је у току организовање приредбе поводом прославе школске славе – Светог Саве (27.01.2009.), као и, за све нас важног догађаја – прославе школског јубилеја (стогодишњице школе) 16.04.2009. Позивамо Вас да присуствујете разноврсном програму који су ученици и професори ове школе припремили за Вас.

Аутор: Бојана Чабрић 4/4

План прославе стогодишњице Гимназије до 16.априла 2009. године:

- 1) Изложба фресака у Музеју Хореум Марги – **понедељак 26.1.2009 г. у 18h**
- 2) Издавање листа АВАНГАРДА бр.12 до дана Светог Саве у 2009. години
- 3) Светосавска приредба ученика школе - **уторак 27.1. 2009.г. од 11h у Музичкој школи**
- 4) Промотивни материјал о школи (лист, беџеви, програм, плакати прославе) - **презентација средином фебруара**
- 5) Изложба радова садашњих и бивших професора и ученика школе - **14.2. 2009. год. у Музеју Хореум Марги.**
- 6) Донаторско вече - **средином марта 2009. год.**
- 7) Спортски сусрети средњих школа од **1. до 10. априла 2009. год.**
- 8) Изложба фотографија из историјата школе - **понедељак 6.4. 2009. у 8h**
- 9) Вече страних језика у адаптираној Косој сали - **уторак 7.4.2009. год. у 18 h**
- 10) Музичко вече - **среда 8.4.2009. год. од 19h у Синђелићу**
- 11) Издавање листа АВАНГАРДА бр. 13 – **четвртак 9.4.2009. год.**
- 12) Рок вече: **петак 10.4.2009. год. од 20h у Синђелићу (Градски трг)**
- 13) Позоришна представа у част прославе, Музичка школа, 13.04.2009. у 20 часова
- 14) Вече фолклора: **уторак 14.4.2009. год. од 17h у Музичкој школи**
- 15) Промоција монографије о школи **уторак 14.4.2009. 15h Гимназија**
- 16) Ђачка приредба: **среда 15.4.2009. год. од 13h у Музичкој школи**
- 17) Свечана Академија: **четвртак 16.4 2009. год. од 17h у Музичкој школи**

Списак активираних грана и секција у оквиру прославе:

Фолклорна секција Гимназије (Бане Пеливановић, Владан Цветковић)
 Драмска секција Гимназије (Милић Јовановић, Милена Аћимовић)
 Ликовни студио (Зорица Гурбај)
 Клуб страних језика (Данијела Милорадовић, Оља Нешић, Марија Илић, Зорица Јончић)
 Новинарска секција (Јелена Милошевић, Драган Савић, Немања Милутиновић, Игор Магазин)

Рецитаторска секција (Милена Аћимовић, Марија Илић)
 Хор ученика школе (Соња Тркуља, Зоран Мишковић)
 Школска рок група и разглас (Дарко Миљанић, Милосав Димитријевић)
 Фото секција (Братољуб и Тијана Миљковић)
 Филмска секција (Бојан Кнежевић и Саша Симић)
 Ђачки парламент (Немања Милутиновић, Игор Магазин, Тијана Миљковић)
 Писање монографије (Десимир Милосављевић, Рајко Козомора)
 Сајт школе (Горан Стојковић, Дарко Миљанић)

„Моја прича“ - подршка оболелима од ХИВ-а

Већ се у неколико наврата писало о важности подршке особама оболелим од HIV/AIDS-а. Вирус HIV, још увек није прихваћен као болест, која се често јавља у нашој земљи. HIV је болест о којој већина људи није информисана зато што људи не знају који су све начини преношења HIV-а. Из тог разлога оболели су деградирани у нашем друштву. HIV позитивнима је онемогућено да раде, да се друже, забављају, па многи оболели крију своју болест. Зато су још већа опасност за околину, а првенствено за њих њих саме, јер не добијају адекватну помоћ и лечење. Страх од изолације и стида које ове особе осећају, могу довести до погоршања њиховог здравственог стања, па оболеле особе често падају у депресију. На ову тему су ученици гимназије у Јагодини кроз представу која се одиграла 8.11.2008. године са почетком у 13^h, под називом „Моја прича“, приказали како друштво утиче на психу људи који имају ове проблеме. Представа нам је показала како један непромишљени чин може да уништи, не само један живот, већ и животе блиских и вољених људи те особе. Добро је то што су о AIDS-у информисани углавном средњошколци кроз различите представе и предавања, међутим велика група људи је данас у мраку, када је реч о овој теми.

Позивамо све Вас који знате нешто о овој болести да то поделите са својим вршњацима и људима из ваше околине. На тај начин ћемо подићи свест људи и надамо се, спасити нечије животе.

Аутор: Ива Јеремић 1/3

Животињски свет леденог доба

Прво ледено доба наступило је у прекамбријуму пре 940-676 милиона година. Затим су уследила ледена доба у девону, горњем кабону и перму. Последње ледено доба било је у плеистоцену пре 1,8 милиона година. Изглед континента и океана за време последњег леденог доба био је готово идентичан данашњем. Климатске промене проузроковале су повремено ширење и повлачење леденог покривача у различитим деловима земље. На Балканском полуострву ледени покривач је захватио врхове Алпских, Динарских и Карпатских планина. Степама Балкана за време леденог доба шетали су „динови“ којих више нема: то су степски слон, рунасти мамут, рунасти носорог, циновски јелен итд. Септембра 1994. године у гликокону фабрике „Тоза Марковић“ у Кикинди пронађен је скоро цео скелет степског слона који је био висок око 4,7 метара, дуг око 7 метара и тежак око 7 тона. У пећинама су такође пронађени остаци неких мањих животиња као што су лавови, хијене, а негде су пронађене и рибе. У петак 12. децембра 2008. године кустоси Београдског музеја дошли су у наш град и донели копију скелета степског слона. Копија је готово идентична скелету који је пронађен у Кикинди 2000. године. Иначе, оригинал скелета се чува у Београдском музеју.

Аутор: Ива Јеремић 1/3

Дан борбе против СИДЕ у нашој школи

У оквиру акције поводом обележавања Светског дана борбе против СИДЕ, Ђачки парламент Гимназије је ове године деловао и на територији целог града. Ученици Гимназије су у сарадњи са Омладином ЈАЗАС-а, 1. децембра 2008. године у преподневним часовима, делили кондоме и промотивни материјал на централном градском тргу. Међутим волонтери се нису само зауставили на тргу већ су своје деловање проширили на цео град и остале школе у граду. Заинтересовани грађани су имали прилике да на тему HIV/AIDS попричају са нашим волонтерима који су делили материјал.

Други део активности се десио у школи са почетком у 13.30. Одржане су интерактивне радионице на тему HIV-а и AIDS-а, у којима су учествовали заинтересовани ученици и професори ове школе. Ову радионицу је осмислила Катарина Станковић, а у реализацији су јој помогли Бојана Живадиновић, Тамара Филиповић, Јелена Милорадовић и Илија Радосављевић. Ови ученици су од октобра постали вршњачки едукатори у поменутој области, признати од стране Омладине ЈАЗАС-а. (Једна од ретких омладинских организација која ради на подручју Ђуприје). За време радионице присутни су могли да се „послуже“ промотивним материјалом, кондомима, честиткама и беџевима, док су мајце носили вршњачки едукатори и организатори активности у школи. На крају су присутни учили како да правилно користе кондоме.

Једна активност која обједињује претходне две јесте хуманитарна. Ученици Гимназије су недељу испред првог децембра прикупљали новац. Новац је био прикупљан и од грађана који су били добре воље, а затекли су се 1. децембра на градском тргу. Укупно је сакупљено 9.000 динара што је довољно за акцију коју смо предвидели. Сакупљени новац биће утрошен за куповину пакетића за децу дома без родитељског старања.

Велики допринос овој акцији дала је и организација Y-Peer која је обезбедила сав промотивни материјал и кондоме.

Аутор: Немања Милутиновић 3/3

Шта ради тај Ђачки парламент?!

Када говоримо о Ученичком парламенту наше Гимназије (а то је најчешће случај и у осталим школама), имамо проблем са неинформисаношћу ђака, који би, уствари најбоље требало да знају све о раду и функционисању јединог тела у школи које може да заступа њихова права и жеље. Верујемо да велики број ученика наше школе не зна одговор ни на најосновнија питања: шта је то ученички парламент? Која је његова улога? Шта ради?

Када се помене парламент, ученици најчешће стварају слику наше Народне скупштине и целокупног циркуса који се у њој одвија. Још је горе када са том сликом дођу на неко заседање парламента и почну да се играју малих политичара. Не дај Боже да добију неку 'функцију' - јер оде им нос у небеса па само лете по школи, гледајући одозго и ученике и професоре. Не! Ђачки парламент је неполитичка организација, а 'функције' у њему нису никаква привилегија - сви чланови парламента су једнаки, а саме 'функције' су ту из техничких разлога.

Најважнија улога парламента јесте да представља ученике школе, тј. њихове жеље и да штити њихова права уколико су она угрожена. Најбоље је парламент схватити као глас ученика о стварима које се тичу њих самих. Ако дође до неких конфликтних ситуација, парламент је ту да заједно са ученицима продискутује о проблему а затим изнесе став ђака пред професоре и директора. Али наравно, парламент је такође ту да подсети ученике на њихову одговорност и обавезе, јер у остваривању наших права не смемо кршити права која имају професори и остали запослени у школи. Зато парламент ради као својеврсни 'сервис' ученика на релацијама ученик-професор и обрнуто. Али, парламент може

Наши парламентарци у Министарству омладине и спорта РС

штитити ученичка права и интересе једино уколико је добро организован и подржан од њих самих. У супротном, он не може да оствари своју главну улогу.

Друга улога ученичког парламента била би подстицање активизма код средњошколаца. Већ смо поменули велики број ученика који су тотално незаинтересовани за њихову школску средину, као и за разне радионице, трибине, едукативне презентације и акције. Парадоксално томе, ти исти незаинтересовани ученици су први који имају да кажу нешто лоше, да се жале на стање у својој школи, на стање који само ОНИ САМИ могу променити својим активизмом. Они се жале на професоре, наставни програм, боју и голе зидове учионица, прљаво двориште, итд. Све има мане, ништа не ваља, а када се од њих тражи да дају идеју за промену садашњег стања, када се тражи да подрже неку акцију - њих нигде нема. Одмах по завршетку шестог часа, незадовољни ученици журе кући у своје топле домове, да би се већ сутрадан вратили са причом како је наша школа лоша, или да цитирам: „БУЂАВА“.

Хеј, па зар не схватате да се ништа у вашем животу или околини НЕ МОЖЕ променити ако ВИ нешто не учините. Ви треба да будете та промена коју желите да видите! Шта очекујете? Да вам неко покуца на врата и каже: „Хеј ђао, ја сам дошао/ла да вам испуним све жеље.“ Извините, али то се неће десити, част Аладину! Нико неће тебе јурити да теби буде боље! Сам мораш учинити оно што желиш!

Још једна од улога је промовисање волонтеризма код младих. Немојте у свему ни тражити корист, јер то раде лоши и рђави људи. Чинити нешто добро - а добровољно и без надокнаде, најбољи је начин. Да ли када частите друга очекујете да он следећи пут части вас? Када позајмите некоме нешто, треба ли та особа да вам да нешто за узврат? Не... То је иста ситуација. Урадите нешто минимално за своју околину или школу у коју ви идете, и она ће вам вратити... не новчано, али резултат колективног труда је неминован. Тиме, волонтеризмом у својој школи, чините услугу себи али и другима.

Да, знамо, сада сигурно неко од вас пита: „Добро, а шта сте ви то УРАДИЛИ до сад?!“ Овако... Ђачки парламент Гимназије у Ћуприји формиран је 2003. године. До сада, за шест година колико постоји, умногоме је променио климу у нашој школи, наравно на боље.

Остварујемо сарадњу са преко десет невладиних организација: АСДИ, АССД ВОСА, Унија Средњошколаца Србије (УНСС) (чији је парламент члан од 2008. године), Омладинска мрежа младих Y-PEER, ЈАЗАС, Црвени крст Ђуприја. Сарадња је успостављена и са Министарством омладине и спорта Републике Србије као и са Општином Ђуприја, али наравно путем разних семинара и едукација, сарађујемо и са преко петнаест парламената широм Србије.

До сада, ми или наши претходници, урадили смо доста акција: „Корзо“, обележавање „Дана борбе против сиде“, „Дан заљубљених“, „Квизови опште културе“, „Музичке вечери“, „Вечери страних језика и култура“, „Школски биоскоп“, „Дан сећања на преминуле од сиде“, „Дан младих“, „Дружење са децом из Дома за децу без родитељског старања“, „Замена улога ученика и професора“, спортски турнири, журке...

Што се тиче пројеката, најважнији у којима смо учествовали су: „Имаш право“, „Нови модел ученичког парламента“ (који је још увек у току), „Сви различити-Svi ravnopravni“

Семинар Сви различити-Svi ravnopravni

(захваљујући пројекту СРСР, Гимназија у Ђуприји је постала школа „Сви различити – Сви ravnopravni“, што значи да је добила

признање за развијање свести код младих о равноправности и прихватању различитости, што је постигло само седам школа у Србији – ми смо једна од њих!). Такође можемо да се похвалимо да смо директно учествовали у креирању Националне стратегије за младе, путем сарадње са УНСС-ом.

Што се тиче самог састава парламента, Ђачки парламент Гимназије састоји се из Скупштине и Савета Ђачког парламента. Скупштина је подељена у више тимова: Инфо тим (Катарина Станковић), Тим за спољну сарадњу (Игор Магазин), Тим за финансије (Марија Николић), Еко-креативни тим (Тијана Миљковић). Координатори ових тимова заједно са председником (Немања Милутиновић) и потпредседницима (Тијана Миљковић и Игор

Магазин) чине врховни орган Ђачког Парламента – Савет парламента. Али понављамо, ове ‘функције’ нису ни налик на политичке, нити их ми тако доживљавамо. Оне су ту ради лакшег реализовања акција или нечег другог што је у плану.

А шта је то што парламент директно теби може пружити? Пре свега, учествовање у тимском раду, где ученици уче како да буду део тима,

функцио нишу у истом, уче важност решавања задатака који долазе са одређеном

Акција Сећање на умрле од СИДЕ на градском тргу

улогом у тиму, решавање сукоба мишљења до којих ће неминовно доћи... Парламент ти такође може пружити разне видове неформалне едукације о наркоманији, репродуктивном здрављу, сиди... Пошто се семинари обично одржавају ван Ђуприје, пружа ти се шанса да путујеш широм земље, а можда ти се чак и посрећи да одеш на неки инострани семинар. Затим да упознајеш нове, занимљиве људе, који деле слична интересовања...

Ученички парламент је ту да се ми ученици, као 95% школске заједнице организујемо и учинимо исту бољом, те тако и сами себе учинимо бољима. Он без нас не постоји. А његов рад и квалитет његовог рада зависи једино од нас ученика. Зато се активирајте, укључите у његов рад. Хајде да заједно радимо и мењамо ствари. Немојте да вас лажу како је то губљење времена. Немојте да вас лажу како је cool не радити ништа и само блејати по кафићима после школе. НИЈЕ cool чекати друге да заврше оно што можете ви. Немојте чекати духа из лампе да вам испуни жеље, јер он неће доћи... **УКЉУЧИ СЕ!**

Аутори: Игор Магазин 4/3
Катарина Станковић 3/3
Немања Милутиновић 3/3

Препоручујемо: „Степски вук“ Хесе

Немачки аутор Херман Хесе је 1928. године објавио дело под називом „Степски вук“. У њему се говори о лику по имену Хари Халер, лику који се изоловао од модерног буржоасијског друштва како би оживео класицистичке идеје европских великана попут Моцарта и Гетеа. Једне ноћи је дошао до рукописа који детаљно описује његов властити живот: непрестану унутрашњу поделу између дневног живота обичног грађанина и ноћног лутања у потрази за преживљавањем модерног друштва. Овај психолошки дуализам из фројдовске перспективе је требао указати на класичну постмодернистичку проблематику: радикални сукоб између идеала и стварности.

Хари сусреће чудан андрогени лик по имену Хермина, која уводи Харија у ноћни живот jazz-а и провада по ресторанима и плесним дворанама. Испрва, Хари посумња да га Хермина претвара у буржоаску ништарију, те се налази у празнини где живот губи свако више значење. Али кроз унутрашње самооткривање, у новели приказано као „чаробни театар“, заједно с идејама из рукописа, Хари схвата да је модерно друштво натерало његов ум да постане дефанзиван, да пориче сваки део психологије масе која омогућава демократски и популистички друштвени оквир. Зато је Хари био подељен између екстремног побуњеног појединца и, истовремено, некога ко жели да се уклопи у друштво, како би преживео.

Оно што је Хесе покушао овде да опише јесте основна дилема с којом се на крају сви људи који одбаце модернизам морају суочити: презирати модерно друштво значи изоловати се од вредности и психологије масе, али у исто време се морамо носити с масом како бисмо могли променити друштво у другом смеру. За Хесеа је решење представљало надилажење дуалистичког мишљења „мене“ и „њих“ те коришћења потенцијала у целом његовом карактеру. Хари Халер је успео да порекне неодвојиви део себе: он није био само станар који се крио од других људи и слушао Моцарта, него и особа која је могла уживати у свакодневним активностима попут ручкова, плесања и разговора.

Четрдесет година након што је Хесе објавио ово дело, интернационално познати рок бенд је издао свој хит сингл „Born to be wild“. Дивља природа Хесеовог изолационизма је сведена на блуз модификоване рок ритмове, мекане уздахе и хедонистички позив за индивидуалну слободу и „одбацивање“. Да ли је модерни човек успео у надилажењу позиције изолационизма? Да ли ће ускоро доћи до реформе модерног друштва?

Оно са чиме се Хесе суочио у свом делу јесте чињеница да ми појединци који одбацимо модернизам никад не смемо гледати на нашу изолацију као на циљ сам по себи – не само зато јер је осуђен на пропаст (колико нам нео-Нази клубова треба да схватимо ово) него и зато што ће извршити деконструкцију психологије појединца.

Кроз овај сукоб између романтизма и модернистичког индивидуализма нам се пружио практичан увид како да преживимо модерно друштво. Морамо бити радикални, морамо бити верни нашим идеалима и не смемо се покоребати, али се не смемо видети као изоловани индивидуалци.

Усуђујем се да кажем да је већина нас дисидената – ако не и сви прошли кроз овај изолациони период, време када одбаците све око себе, проучавате велику Индо-европску литературу, уроните у Бетовена или Емперор, скупљате Нази летке или лутате ноћу сами по шуми. Ово је веома важан део вашег живота, јер током овог периода поново изграђујете вредности, тражите унутрашњу истину и мир у себи, смер, особни простор, моћ и духовност да наставите даље – али не да останете одвојени од ваше заједнице, него да јој доприносите, да је ојачате, да се борите за њу. Ако одбаците модернизам, такође одбацујете модерни индивидуализам, што значи да вреднујете колективну културу и људе изнад вашег тренутног постојања.

Наша једина прилика да реформишемо друштво се састоји у томе да будемо нераздвајиви део њега и да га променимо изнутра. Не можете променити структуру неисправног мотоцикла тако што уклоните квалитетне делове и сакријете их у ормар, него да уклоните лоше делове и уклоните оне добре.

Аутор: Wrath Sarariel Diabolus

„Што је високо ишчезне, што је ниско иструли“ (Бранко Миљковић)

Бранкова поезија је попут неразмрсивог клупка речи, истинског додира ватре и дубљег трагања за самим собом. Његови стихови нас шаљу у опасан огањ ватре, стазе ништавила, путеве подземља, ка крви пуној „птица и звери“. Речи у његовим песмама представљају и трагање за смислом, животом, бићем...

„Речи имају душу гомиле, разнежује их просташтво и гугутка, али опасности превазиђене метафором на другоме ће месту запевати опасније.“ Миљковић је у сталној повезаности са силама подсвести. Те оно што је високо, а ишчезне, а ниско иструли, можемо делимично разумети из строфе:

„Све је нестварно док траје и дише,
стваран је цвет чија одсутност мирише,
и цвета, и цвета већ одавно нема“.

Све је нестварно, одсутно, будна празнина... И саму смрт он назива „проходном празнином“. А „празно је дубље“. Но, шта је то дубље, где иде? Дубље од празнине је опет празнина, само ништа. Али, у Миљковићевим песмама то „ништа“ је ипак „нешто“. Ту имамо повезивање са не-бићем, односно стварима које стварају своје супротности. Чак и саму метафору ватре коју је узео од Хераклита, повезује са празнином: „Она светли. То светли њена

празнина. Њена немоћ ће осветлити наше путеве.“

А, опет, из ње све настаје. Јер, према Хераклитовом учењу свет и суштина бића је ватра која се након одређеног времена пали и након одређеног времена гаси, и из које настају сви остали елементи. Ватра је врло слична празнини, а њен пламен „дан свих ствари које немају сопствено време. Ове песме су „надирање свега у празно, дан изнутра“.

„Смртоносан је живот, ал’ смрти одолева... Нек срце не оклева – исто је певати и умирати.“

Оно што је високо, можда у потрази за смислом и неким космичким и животним истинама, као што су то на пример песници, ишчезава. А, оно што никад није спознало прави смисао тог трагања трули.

Миљковић је попут Орфеја трагао за Еуридиком, смислом живота, али се стварно освртао и губио је.

„Тражим је у ветру, ако те још има, изговорене за светове пале, тражим почетак, сјај и сате остале.“

„Више ми нису потребне речи, треба ми време... време је да цвет проговори, а уста замене...“

Да ли је Миљковић знао да се у његовом крају крила вечност, да иако је ишчезнуо и даље живи? Ко зна?

„Неки ће свемир поново да нас створи.“

Аутор: Верица Анђелковић 44

„Долап“ – Ракићево виђење човека и човекове борбе (симболика песме)

Долап – симбол живота и његове пролазности, понављања, сам живот бацају у досадну серију са пуно епизода, а сам човек игра улогу покретача без могућности да се извуче. Борба човека да покреће долап слична је точку среће, који виђамо на квизовима, а та сличност се огледа у томе што је срећа ретко

достижна, а када те задеси прође као да је није ни било. Тај точак живота, који се окреће у круг, пун је понављања и досадних сцена, којих би сваки човек хтео да се ослободи, али не може јер је он за свој живот везан као тај коњ вранаца за свој точак. Живот у пракси је један велики посао, живети га значи радити и надати се бољем, долап је точак, колико се год трудили од точка не можемо направити нешто ново што би нам живот учинило бољим. Ракић је нас људе представио (ненамерно), као Сизифа, који котрља камен уз ивицу, али пре него што га постави, тај камен

се враћа. Ми нисмо ништа бољи, окрећемо точак из дана у дан, из године у годину, али бољитка нема. Само зној, умор, психички и физички бол. Нисмо ништа бољи од једне обичне животиње која зна само за рад. Али, можда је Ракић тиме што нас је представио као животињу, мислио да се ми и не трудимо да променимо наш живот. Можда је мислио да свет око нас има довољно утемељена схватања да нас може заварати да је тај наш живот инетересантан и препун изненађења. У песми је живот тај што шиба нас људе (коње) и што нас приморава на рад. Можда је нада та која нас шиба, али не верујем, јер после толиких мука у животу нада може само да замре, а шибање се наставља. Ракићево

виђење наше борбе је веома једноставно. То је унапред изгубљена битка или посао на који смо приморани самим својим постојањем да преживљавамо. Није битан наш разум или наша интелигенција, сигурно је само једно – борба коју ми водимо, коју смо приморани да водимо, је само један обичан животињски посао. Живот, вечита борба за исказивањем наших успеха, који су невидљиви за цео свет – јесте циљ нашег постојања. Али, сам живот је робовски посао на који смо принуђени и који нема смисла, јер ми у њему играмо споредну улогу, док је главни глумац живот сам.

Аутор: Немања Марчетић 3/4

„Ја морам да будем свиреп, да бих добар био“ (Шекспир)

Улазим у собу. Мрак. Тишина. Неко куца. Ко је? Да ли умишљам? Појављују се нека врата. Веома чудна врата. Делују тако старо и отрцано. Кроз пукотине улази нека чудна светлост, која у соби ствара маглу која ме гуши. Мирис је чудан, осећам страх, превару, осећам зло. Врата се отварају и ја видим...видим нешто немогуће. Боже, ја видим духа.

Дух прошлости. Видим изморено лице, лице које трага за нечим. Лице које тражи правду, жели освету. Али ко је то? да ли је Ахил, Прометеј, Одисеј? Не, то је Хамлет. Жељан освете, води ме кроз таму. Око мене неки људи, људи без лица, без карактера, изгубљени у времену. Они немају куда. Хамлет, тражи нешто, у његовом погледу видим тугу, отуђеност,видим мржњу. Он мрзи све. Он мрзи себе. он је ратник. Бори се. Бори се против лицемерја, превара и лажи. Тражи правду. Он је

човек, човек повређеног достојанства. Али то што тражи је мрачније од ове таме, гушће од ове магле која мирише на крв, на издају. То што тражи је у неком малом прљавом ћошку ове велике собе, тамо где се налази Клаудије. Приближавамо се њему, тако заудар на

свирепост, неморал...на похлепу. Тако је љигав и беспомоћан. Хамлет је добио шта је хтео, освету, али није задовољан. Освета неће вратити његовог оца, а ни изгубљену љубав, Офелију. И зато нестаје у тами и његово лице губи лик, постаје као сви.

Сам. Изгубљен.

„Ја морам да будем свиреп, да бих добар био.“
Али коме?

Аутор: Наталија Петковић 4/4

Родитељски састанак одржан 15. новембра 1909. године

У уводу говорено је о родитељској љубави према деци.

Истакнута је потреба, да се наставници што боље упознају са ђачким родитељима, те да удруженом снагом заједнички пораде на васпитању, бољитку и напредку школске омладине. Она је неопходна за правилно васпитање ђачко; јер је познато, да и ако би што школа у томе погледу и учинила, кућа може да поквари. Отуда не само школи, већ и родитељима треба да лежи на срцу добро и срећа ђака.

Старији су криви и одговорни за неупућени свој подмладак. „Дрво се савија док је младо.“ Родитеље на васпитање и просвећивање своје деце упућује њихова љубав и жеља: да виде своју децу у свему срећнију и напреднију, но што су они сами. Наставнике опет гони на ово не само љубав већ и дужност, које су се драговољно примили.

Пример горњи потврђује, да добри и прави родитељи свагда више воле своју децу него себе саме; јер су им она највећи понос, радост и задовољство овога света.

Мали је број родитеља, који познају своје дужности спрема деце, те мало, а скоро и ни мало не помажу школу у васпитању ђака. Докази су за то, што је подмладак више или мање распуштен, не поштује старије и не врши своје дужности ни у школи ни код куће. Добар домаћин неће лећи, а да не обиђе и не види: како су млађи оставили радњу, стоку у обору или шталама, док ће по неки родитељ спокојно лећи неразбирајући, да ли му је дете извршило своје послове, да ли је тог дана било у школи, на вечери и да ли код куће спава. С тога се често чује: да је од свих радова васпитање деце најтежа дужност. Ово у главном може и вредети за родитеље, који не познају ни најосновније дужности спрема своје деце.

Да би се у неколико припомогло раду, око васпитања дечије стране, изнете су на дискусију ове тачке: 1. Ђаку треба набавити све школске потребице, и накнадно набављати оне потрошне. „Без алата нема заната.“

2. Ђачки распоред часова треба имати код куће. Ако не дође из школе кући на време, испитати га, где је био, и ако се не оправда, укорити га, па други пут и казнити.

3. Код куће спремити ђаку собу за рад, у њој осветлење, столицу, сто и остали прибор писаћи. Одредити му време за рад, опомињати га на рад и у раду не прекидати га послугом без велике потребе. Одговара ли: да је све научио и израдио, упитати у школи, или ког наставника о његовом знању; па ако је неистина, казнити га укором, ручком, вечером, па најзад и прутимем.

4. Кад школа не ради, ђак не треба и не сме да напусти кућу без родитељске дозволе. И тада пазити и дознавати с ким се дружи, у чему и где проводи то слободно време. „С ким си онаки си.“

5. Укоревати ђака за сваку рђаву и безбожну реч, псовку, грдњу и свађу, и предочити му рђаве последице, које га отуда могу стићи иначе; а у школи од наставника и код куће опет од вас, ако буде оптужен.

6. Не говорити и не чинити пред децом оно, што и сами можете оценити: да није лепо и да не ваља. Избегавајте пред њима кућне размирице, препирке, љутњу. Деца радо чине све оно, што виде и што чују у кући, било од родитеља или од старије браће и сестара.

7. Ђака навикните: да вас поздрави при одласку и повратку из школе; да вас моли за набавку својих потреба; да сваку вашу наредбу испуни и тиме му сваку упорност сломијете. Непослушне и упорне казна стиже и у дому и у школи, и у војсци и у грађанству.

8. Не грдите пред ђаком старије, а нарочито наставнике, већ га учите: послушности, покорности, и поштовању старијих, нарочито учитеља; јер је он нарочито одређен да му даје знање потребно за будући живот.

9. Чувати децу од пића, учити их умерености у јелу, уредности – где ће оставити своје одело, школске потребице и др. о чистоти: тела, обуће, и одела. Све ради одржавања снаге и здравља. Па онда чувању свог одела и школских потребица, као и штедњи. „Пара по пара чини динар.“

Скупу се веома допао овакав начин родитељског састанка. Разишли се задовољни и пожелели: да се ускоро одржи и други на исти начин.

Укрштеница

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
I										
II				■						■
III					■	■				
IV		■			■			■		
V						■		■		■
VI	■	■					■			
VII			■		■					■
VIII								■		■
IX		■						■	■	
X				■		■				

Усправно:

I смех, шала; позив на промене;
 II познати јунак шаљивих народних прича; саставни везник;
 5. и 4. вокал; енергија;
 III оквири; скраћеница за Словенију;
 IV 15. слово азбуке; име певачице групе „Funky G“;
 V коњ; нота солмизације; име јунакиње романа Л. Толстоја;
 VI одричан везник; 12. слово азбуке; део исплате;
 VII муслиманско мушко име; место одржавања познатог фестивала;
 VIII покрајинско име – Ера; последње слово азбуке; лична заменица; 21. слово азбуке;
 IX врста рибе; келвин;
 X 7. слово азбуке; 1. и 2. вокал; 3. и 1. вокал; пуно име бога Амона.

Водоравно:

I аутор романа „Степски вук“; II узвик радости; специфична круна од три елемента;
 III мајка од мила; просторија; IV 18. слово азбуке; лич. заменица; кашљати – 3. л. јд. презента;
 V супарник, противник; 16. слово азбуке; 1. вокал; VI река у Србији; прост број; VII први и последњи вокал; други вокал; Андрићева јунакиња („... времена“); VIII извршити слање; ампер; IX електрон; оков; радијус;
 X певач Мартин; 1. слово азбуке; овчица из Андрићеве приповетке.

Асоцијације

А	Б	В	Г
сликар	Христ	Рим	Фиренца
скулптор	Богородица	црква	Рим
балерина	мермер	Синај	Наполи
музичар	Ватикан	статуа	Верона

*Решења на последњој страни.

Свет шаха (наш првак)

Шах је рођен у Индији око 550. године. Његов творац био је мудрац Сиса Бен Дахир. Први облик шаховске игре био је Чатуранга – „ратна игра“. Овај облик шаха, претрпео је бројне промене. Али, циљ је остао исти – матирање противничког краља. Данас, шах називају спортом. Да ли је шах спорт или игра размишљања?

Попричали смо са нашом ученицом првог разреда – Милицом Милосављевић 1/1. Сазнали смо многе корисне и интересантне приче о шаху: да је у Лондону 1853. први пут уведена контрола времена за размишљање, да је о шаху написана и поема (Вилијам Џонс)...

О нашој младој шахисткињи сазнали смо нешто више из пријатног разговора.

П: Од које године се бавиш шахом?

О: Од девете године.

П: Да ли је шах био твоје опредељење или је неко други утицао на то да почнеш да играш шах?

О: То је лично моје опредељење.

П: Шта је за тебе шах?

О: Шах је интелигентна игра и препоручила бих је свима.

П: Који су твоји највећи успеси у овој игри?

О: Имала сам доста успеха: пет пута сам освајала прво место на Регионалном такмичењу, освојила сам и прво место на Републичком, треће на Балканском такмичењу, седмо на Европском, двадесето на Светском и треће на Олимпијади. За мене је највећи успех освајање првог места на Омладинском првенству.

П: Планови за будућност?

О: Тренутно се припремам за првенство у централној Србији и Државно првенство.

П: Твоја тајна успеха?

О: Кад уђеш у дубину игре, схватиш њен смисао који те води напред. Шах је врло интересантан спорт. Пробајте и видећете!

Фудбал – више од игре (наш матурант)

Игре сличне фудбалу постојале су још од пре 2000. год. у Кини, а такође и у Риму и Грчкој. Нова историја фудбала обухвата нешто више од 100 година. Све је почело 1863. године у Енглеској, када су рагби и фудбал кренули различитим путевима, и када је основан први фудбалски савез, Фудбалски Савез Енглеске (Football Association). 1904. године настаје ФИФА – Међународна фудбалска федерација. Данас, фудбалска грозница тресе целу планету. Фудбал је најпопуларнији спорт на свету и игра се у преко 190 земаља. Често се о фудбалу говори као о „најважнијој споредној ствари на свету“.

О томе како је овај спорт утицао на његов живот, школовање и будуће планове, говори Душан Танић ученик четврте године.

П: Када си почео да се бавиш фудбалом?

О: Од своје пете године се активно бавим фудбалом.

П: За који тим играш?

О: Ја сам играч фудбалског клуба из Јагодине, а први део ове сезоне играо сам за „Мораву“ из Ћуприје.

П: На којој позицији?

О: Могу да играм на свим позицијама у нападу, али углавном волим да играм по боковима.

П: Зашто баш фудбал, а не неки други спорт?

О: Зато што је фудбал најбитнија ствар на свету.

П: Ко ти је омиљени фудбалер и зашто?

О: Кристијано Роналдо, зато што ми се свиђа његов стил игре.

П: Да ли си са својим тимом постигао неки већи успех?

О: Претпрошле сезоне, док сам играо за Омладинце Јединства из Параћина, био сам најбољи играч и стрелац, а прошле сезоне играо сам за Омладинце из Јагодине и био сам најбољи асистент. Такође, имао сам и успех на турнирима у малом фудбалу, где сам пар пута био најбљи стрелац.

П: Који су твоји планови за будућност?

О: Један од циљева ми је да пређем у неки већи клуб, али примарни циљ је да се изборим за место у Фудбалском клубу „Јагодина“.

Аутори: Катарина Крстић 4/4

Горан Николић 4/4

Данијела Милорадовић, професорка енглеског језика

П: Датум вашег рођења је?

О: 18. 2. 1984.

П: Ви сте из Ћуприје?

О: Рођена сам у Лици, а овде живим од 1991. године.

П: Како би сте себе описали?

О: Мислим да

сам добронамерна особа, много волим животиње и то је оно што људи прво примете кад мало више времена проведу са мном. Једноставно волим живот, људе, природу... Позитивност у сваком случају.

П: Да ли се сећате првог дана у школи?

О: Сећам се када сам дошла овде, у други разред основне, када ме је учитељица распоредила да седим са девојком која ми је и данас најбоља другарица. И друга ствар, нешто су писали на табли ћирилицом, а ја сам прво научила латиницу, па су за мене то били хијероглифи и плашила сам се како ћу да пратим наставу, али су сви били добронамерни и учитељица и другови из одељења, тако да сам се брзо уклопила.

П: Коју сте средњу школу завршили?

О: Гимназију, у којој сада радим.

П: Ко вам је био разредни старешина?

О: Прво ми је била Нела Мариновић, па Мишко и онда Милица Јовановић.

П: Да ли сте преписивали?

О: Јоој... Где ме нађе... Ја сада газим ђаке због тога. Па, нисам типично преписивала, оно спремање пушкица на велико, али шушкања је било. Тако да, није да нисам преписивала.

П: Да ли се сећате неког професора који вам је био „екстра“?

О: Пренга!!! Он је нажалост преминуо недавно. Предавао је француски и латински. И баш је био

човек на месту, једна велика душа, диван, диван човек.

П: Када сте се први пут заљубили?

О: Па први пут да се затрескам у неког било је у петом разреду.

П: И тада сте имали првог дечка?

О: У петом разреду? Ма дај, па ја сам у седмом разреду гледала „Моћне ренцере“... првог дечка сам имала у првом разреду средње. И сада имам дечка, тог истог.

П: Како волите да се облачите, тј. који је ваш стил облачења?

О: Рецимо елегантно.

П: За који предмет не бисте жалили пара?

О: Ево, рецимо последњи пут сам потрошила целу плату на књиге. Био је сајам књига у Нишу и ја сам подигла и потрошила целу плату.

П: Ви сте плавуша, да ли вас погађају вицеви о плавушама?

О: Неее... Ужасно су забавни!

П: Да ли имате неког омиљеног писца?

О: Па, одушевљавају ме књиге Балашевића...

П: На коју књигу сте се вратили више пута да је прочитате?

О: „Алхемичар“!

П: Шта замерате старијим колегама?

О: Ништа им не замерам, свако од њих ради свој посао онако како он мисли да је најбоље.

П: Зашто волите свој посао?

О: Најбоље је што није монотон, што је сваки час прича за себе, јер никада не знаш шта те чека када уђеш у неки разред и како ће час да тече... И зато што упознаш пуно

младог света. Ипак је то пуно позитивне енергије!

П: Да ли мислите да сте успешна жена / девојка?

О: Мислим да јесам, значи да сам остварена и на плану каријере и на љубавном плану.

П: Животни мото?

О: „Живот нам врати оно што другима дајемо“.

П: Порука нашим читаоцима?

О: Мислим да треба да водимо више рачуна једни о другима, да се више помажемо и да радимо на сопственој култури кроз литературе, различите контакте, добру музику и гледање добрих филмова...

„Па први пут да се затрескам у неког било је у петом разреду.“

Милорад Станић, професор социологије

П: За почетак нешто о Вама и периоду који сте провели у средњој школи?

О: Рођен сам 13.2.1954. године у једном малом метохијском селу у деветочланој радничкој породици. Средњу петогодишњу учитељску школу

завршио сам у Пећи, а Филозофски факултет – група

за социологију у Београду. Године 1979.

засновао сам радни однос у Медицинској школи у Ћуприји, а од септембра 2007. године радим у Гимназији на месту професора социологије и устава и права грађана. Ожењен сам и имам две ћерке, Ану и Мају. Ана је апсолвент на економском факултету у Београду, а Маја је на трећој години факултета Политичких наука у Београду. Обе су завршиле Гимназију у Ћуприји. У хороскопу сам водолија.

П: Када и како сте се одлучили за ову професију, да ли сте се покајали?

О: За ову професију сам се одлучио одмах након завршетка осмогдишње школе, под великим утицајем старије сестре која је завршила учитељску школу. Нисам се покајао и сигурно је, да када бих морао поново да бирам, исто бих изабрао.

П: Какав је ваш однос са колегама, да ли сарађујете, а какав са ученицима?

О: Мој однос са колегама је коректан, а сарадња је углавном професионална. Сматрам да сам са ученицима успоставио добру комуникацију, која је заснована на узајамном поштовању и разумевању.

П: Испричајте нам неку анегдоту са вашег посла.

О: Било је више анегдота, али ми је следећа остала у сећању: Крећем на час, долазим испред учионице, апсолутна тишина, мислим у себи: „Побегли са часа“. Улазим, ђаци унутра,

стоје и ћуте, кажем им: „Добар дан!“, они ћуте. „Седите“, они не реагују. Седам за сто, записујем час, питам: „Има ли одсутних?“, иста ситуација, нико ни речи да проговори. Устајем, и онако мало љутито им се обраћам: „Па добро, хоће ли ми бар неко од вас рећи о чему се овде ради?“. Одједном сви у глас: „Учествујемо у жалости“. „Ма у каквој жалости када ми се ништа лоше није десило?“, одговарам ја. „Па како није“, каже један ученик, „када је јуче у вечитом дербију Партизан изгубио од Црвене Звезде?“. Ја сам иначе навијач Партизана.

П: Неки смешни догађаји на послу.

О: Када сам уместо своје бунде узео бунду моје колегинице и тако отишао кући, а да све време нисам био свестан да је на мени женска бунда.

П: Шта волите да радите у слободно време?

О: Читам књиге.

П: Ваш мото?

О: „Како сејеш, тако ћеш и жњети“.

П: Који ауто возите, а који би сте волели да возите?

О: Возим оно што волим, Мерцедес 200 Д.

П: Коју врсту музике волите да слушате?

О: И данас највише волим да слушам музику 70-их година двадесетог века, јер је то музика моје младости.

„Индекси“, „Бијело дугме“, „Бони М“, волим да слушам Лео Мартина, Кемала Монтена, Арсена Дедића...

П: Да ли сте пуно путовали, где?

О: Да Грчка, Аустрија, Немачка, Мађарска, Италија, Француска, Монако, Шпанија.

П: Која је ваша земља из снова?

О: Земља у којој су њени становници срећни и задовољни.

П: Како је изгледала ваша прва дечачка заљубљеност?

О: Био сам у стању сталне анестезије.

П: Које три ствари би сте понели на пусто острво?

О: Књиге, прибор за пецање и за сваки случај барку.

П: Да ли се нечега плашите?

О: Не, спреман сам да све што ми се лоше деси, стоички поднесем.

П: И за крај, три жеље...

О: Не желећи ништа, поседујемо све.

На пусто острво бих понео књиге, прибор за пецање и за сваки случај барку.

Александра Ивановић 4/4

НА ПИТАЊА УЧЕНИКА ОДГОВАРА ЛИДИЈА МИХАЈЛОВИЋ, школски психолог

1. Колико је лепо бити заљубљен?
Много!

2. Да ли треба да прекинем дугогодишње пријатељство јер је тај пријатељ заљубљен у мене и жели да буде са мном по сваку цену? Ја не желим, али не желим да га изгубим као пријатеља.

Понекад наши односи са другим људима нису сасвим јасни. Да ли смо са неким само познаници, другари или пријатељи? А можда се неко у међувремену и заљубио! Партнерске везе се врло често развијају после фазе дружења у којој упознавању и зближавању следи развијање посебних, романтичних осећања према некој особи. Твоју наклоност, жељу да будете у друштву, да разговарате, излазите, он је могао да протумачи као твоју заљубљеност. Зато је важно да поразговарате о свом односу и искрено један другом кажете шта осећате и шта желите. Младаљачка заљубљеност је жестока, интензивна, али често није тако постојана, па можеш очекивати да ће се његова романтична осећања ублажити и претворити у пријатељска када схвати да ти желиш да будете само пријатељи. Али, ако флертујеш, немој очекивати да ће ти поверовати да ти желиш да будете само пријатељи!

3. Мој дечко сумња у моју љубав према њему. Више пута сам га убеђивала да не треба да сумња, а он каже да ми верује, али та сумња се увек јавља. Уморна сам више од убеђивања, а он не види да га волим. Да ли треба да раскинем?

Заљубљеност, нежности, романтика су заиста нешто посебно и предивно. Али понекад љубомора која изгледа као доказ страствене љубави и привржености може заправо бити последица посесивности и потребе за контролом. Љубомора од које си „већ уморна“ је најчешће рани знак насилног понашања у вези. Оно што многи сматрају лаким и пролазним „дечјим свађама“ често садржи све одлике неприхватљивог и опасног, насилног, односа.. Он у том случају подразумева сталне увреде, изолацију од другарица и другова, контролу понашања, кретања или чак одевања. То наравно не значи да свака свађа у вези указује на

насилно понашање. У свакој вези су присутни неспоразуми и сукоби, али ако исте епизоде неповерења и оптуживања, праћене контролом и забранама, постају све чешће, а периоди „мира“ и „среће“ све краћи и ређи, време је да изађеш из те везе јер је она насилна.

4. Како решити проблем ако у одељењу постоје неслагања и то јако често, скоро увек, са неким особама? Уз то, та особа одбија било какву врсту комуникације. Ипак, морамо имати у виду да у нашем окружењу постоји доста тврдоглавих, уображених и умишљених особа које мисле да су веома битне, а уствари баш и нису. Ми само покушавамо да изгладимо односе, да са свима будемо ок.

Чини ми се да у твом одељењу има пуно различитих особа - по особинама, интересовањима, стилу. Не треба да тежите комформизму, упросечавању, томе да будете једнаки или слични. Ливада са пуно различитих цветова је лепша него она на којој расте само један исти цвет. Проблем не нестаје када је неко само другачији од тебе, већ када те лично угрожава. У твом одељењу сигурно постоји бар неко са ким се добро разумеш и слажеш, са ким се можеш зближити, а са осталима остати у површном, колегијалном односу. Ако неко не жели да комуницира, повучен је, немој га због тога осуђивати. Вероватно постоји разлог за то. Ако ту особу поштујеш и уважаваш њене изборе, много је већа шанса да ће ти некада прићи и почети да се дружи, него ако је осуђујеш и тражиш да се мења по твојим упутствима.

5. Како да се изборимо са нетачним причама о нама које баш и нису пријатне?

Ако можеш игнориши их! Ако их шире и њима се баве они до којих ти је стало разговарај са њима и објасни им како се у вези са тим осећаш и шта очекујеш. Што се тиче оних са којима ниси блиска и не можеш лично да разговараш, буди стрпљива. Уколико се упорно и постојано понашаш према својим моралним принципима то ће и другима бити видљиво. Имај у виду да се гласине шире и због тога што сви различито опажамо и памтимо различите догађаје, па се на крају добија прилично измењена верзија приче у односу на ону почетну. Зато ни ти не веруј превише причама које чујеш о другима и покушај да не пренесиш гласине.

6. Моја најбоља другарица и ја смо заљубљене у истог дечка. Како да изгладимо ту ситуацију? Њено мишљење не знам, али ја њу више волим и не може један дечко да растави наше пријатељство.

Ово се често догађа зато што најбоље другарице имају сличне ставове, деле исте вредности, крећу се у истом друштву и на истим местима... Али је заиста врло незгодно! Слажем се са тобом у вези са јачином и важношћу пријатељства. Ваш пријатељски однос може још да унапредује ако отворено разговарате и о незгодним темама. Важно је да сазнаш њено мишљење о овој деликатној ситуацији и да она чује твоје. Зато ти саветујем да са њом разговараш о овом проблему. Вас две можете направити заједничку стратегију. Или најпре проценити којој је више стало, којој је он наклоњенији или сазнати да ли је он можда заљубљен у неку трећу девојку. Кад одговорите на ова питања и око тога се сложите, биће вам лакше да даље планирате.

7. Сви ме чудно гледају зато што се облачим у црно и издвајам се из друштва. Зашто?

Постоје два могућа разлога. Прво, зато што си другачија. Свако, па и ти, има право на то. Међутим, одолевање социјалном притиску да се прилагодиш и личиш на већину својих другова, може бити напорно и непријатно. У томе ти много могу помоћи особе које те разумеју и подржавају. Друго, облачење у црно и издвајање из друштва може да значи и постојање проблема које имаш или туге коју осећаш. Реакција „свих“ и њихово „чудно гледање“ може бити потреба да разумеју шта те мучи и да ти помогну. На теби је да одлучиш да ли ћеш то зближавање да прихватиш. Уколико не желиш са вршњацима, могло би да ти помогне да о томе попричаш са школским или неким другим психологом.

8. Шта са правима ученика?

Она су загарантована свој деци света, па и у нашој земљи и у нашој школи. Поштовање људских права гарантује наш Устав. Право на слободно изражавање мишљења деце, на заштиту од емоционалног, вербалног или физичког насиља Конвенција о дечјим правима коју је усвојила Влада Републике Србије, као и

Правилник наше школе о понашању ученика и запослених. Право на објективно, редовно, образложено оцењивање гарантује Правилник о оцењивању. Уколико дође до кршења права ученика можеш се обратити разредном старешини, школском психологу, секретару или директору. Можеш написати и анонимно писмо које ћеш оставити на столу школског психолога или га послати поштом или на е-маил адресу psiholog@gimnazijacuprija.edu.rs. У нашој школи је управо формиран Тим за заштиту ученика од насиља кога чине секретар школе, психолог, професор историје Драган Савић, професорка енглеског Маја Илић и професор филозофије Јован Милинковић. Они ће се у наредних неколико месеци потрудити да сви професори, родитељи и ученици буду информисани о Посебном протоколу за заштиту ученика од насиља у које спада и вређање, омаловажавање, излагање претњама. Протокол ће бити постављен и на сајту школе www.gimnazijacuprija.edu.rs. Овај Тим ће пратити и поштовање права ученика и реаговати на њихово кршење. Једна од основних улога Ђачког парламента, Законом дефинисана, је подстицање поштовања права ученика, па се можеш обратити и Ђачком парламенту.

9. Ширити ружне гласине о некоме није ни мало лепо, али стручњаци тврде да нам свакодневни трачеви могу помоћи да се осећамо боље. Зашто?

Потреба за оговарањем је врло распрострањена на свим узрастима, код оба пола, у различитим културама. Колико год да оно „није ни мало лепо“ чини ми се да не можемо све људе који то раде прогласити злим или насилним. Позадина ове појаве налази се у једној снажној и универзалној људској потреби. Суочавање са сопственом несавршеношћу, проблемима, грешкама, лошом судбином, је лакше кад знамо да се то и некоме другом дешава. Понекад нам наши проблеми изгледају подношљивије кад видимо да други људи имају теже проблеме или мане. На томе се, поред оговарања, заснива и рад психолошке групне терапије. Предност учешћа у таквој групи над оговарањем је у томе што нам рад у групи омогућава размену подршке, охрабривање, учење из туђег искуства.

МУЗИКА: ХИП ХОП

Данас не можемо упоредити светску музичку сцену са нашом, као ни профит који је постао веома важан фактор у данашњој музичкој индустрији. Разноликост коју доносе нови таласи популарне музике не представља проблем већ несхваћеност другог типа музике и не само то већ и поштовање исте. Један од праваца музике, који је све више заступљен на нашим просторима постаје хип-хоп, али са њим и култура и сви његови елементи. Корени ове културе у нашој земљи су још увек млади.

Почеци се везују за Афро-американце деведесетих где је ово постао један од начина побуне, што му је био првобитни циљ још у Америци. Хип-хоп са собом носи и стил облачења, начин говора и уводи нови стил играња – breakdancing. Ту је наравно и цртање графита као и МС и DJ звања у музици. Кроз деведесете реп се пре свега развијао у подземљу и имао је малобројну публику док се није почело са комерцијализацијом свега. Али ти први покушају комерцијализације нису били успешни тако да се реп још неко време задржао у подземљу, најпре, Београда, али и већим центрима наше земље.

Од 2000-те почиње издвајање првих реп албума и правних уговора са издавачким кућама што је чинило излазак репа на отворено тржиште и почетак светлије будућности за издаваче који су користили реп уметнике и стављали приходе већином у свој џеп, тако да је зарада и даље била минимална. Чак су и наступи били слабо плаћани. Касније су створене прве издавачке реп куће на овим просторима (Bassivity, Inflamm...) што је значило праву зараду за репере и почетак прављења mainstema на домаћој реп сцени. Тада долази и до првих beffova, односно, прозивки које трају и данас са акцентом на продају или издају подземља МС-ева који су своје риме уновчили. Тада и долази до поделе репа на mainstrem и underground која је и даље заступљена. Са почетком развитка репа почиње да се форсира пре свега, социјални реп, реп о свакодневним проблемима тадашње омладине, са тим да су константне промене, јер се данас лако стичу паре на нашој сцени са том причом, па се прелази на gangsta гер или mainstrem. Све то је праћено прозивкама и разједињавањем сцене на кланове. Велике заслуге за популаризацију хип-

хопа има breakdancing који постаје све масовнији у нашој земљи и то омасовљавање је праћено значајним успесима наших breakera на домаћој, али и на европској сцени. Све је то довело до велике популаризације ове културе и њено глобално омасовљавање. Велику публику у нашој земљи стичу данас разни музички правци који су већ годинама ту, али су и даље осуђивани од стране многобројне публике турбофолка. Ту пре свега стиже метал и све његове подгрупе као рецимо хаус, психоделија... Све ово доводи до просветљења широких народних маса у нашој земљи.

Стефан Симић - Сима 4/4

ФИЛМ: HIGH SCHOOL MUSICAL

Снимање последњег наставка филма о животу тинејџера у школи „East High“ трајало је чак 2 месеца и коштало читавих 9,8 милиона евра! Али резултат показује да је вредан свега 100 минута смеха, љубави, суза и плеса одлично склопљених у савршену слику... Стиже нам популарни teen филм „High School Musical“ са називом „Senior Year“. Главни јунаци Трој (Zac Efron) и Габријела (Vanessa Hudges) се суочавају са неминовношћу њиховог растанка по завршетку школске године, свесни да ће их живот одвести различитим путевима – њега на спортски колеџ, а њу на уметничку академију. Али, можда, ипак има шансе за очување везе... Остатак екипе је такође забринут због неизвесности будућности која их чека. Будући да је ово завршна школска година, планира се посебан мјузикл, а главна злоћа Шарпеј (Ashley Tisdale) у свом је елементу, док се бори за стипендију елитне школе глуме. Школски часови брзо постају споредна ствар када Габријелу дечко позове на плес на крову. И то док је мноштво капи кише само повећало романтичност самог тренутка. Наравно, одмах је пристала! Време брзо лети и финални шоу је већ на прагу. Али, настају нови проблеми... Одједном није сигурно да ли ће сви моћи да учествују као што је планирано. И хоће ли Трој и Габријела успети да спасу вече које је требало да буде њихово.

Аутори: Нина Радосављевић 2/3
Ивана Маринковић 2/3

Идеална комбинација за дан. Црне панталоне су увек у моди. А у комбинацији са црним сакоом који изражава фигуру, даје савршен спој. Розе кошуља је ту да разбије монотонију црне боје.

Комплетан изглед употпуњен је перлама. Шминка је мало јача и уклапа се уз одевну комбинацију. Професорка Данијела Илић дефинитивно

задаје домаћи задатак већини професорки у нашој школи бар када је реч о моди.

На фотографијама: проф. Данијела Илић и Зорана Ђурић 4/4.
Фотограф: Тијана Миљковић 3/2. Обрада фотографија: Немања Милутиновић 3/3.
Текст: Тијана Миљковић 3/2, Јована Костадиновић 4/4.

ЕКСТРА САВЕТИ:

Дубоке чизме су модни императив ове сезоне. Црне кожане чизме су у тренду. Врло су елегантне, а за свечаније прилике одаберите нежни антилоп. Обавезни пратилац савреног зимског стила је добар капут. Нећете погрешити ако се одлучите за класичан струкирани модел.

Постоје неписана правила за облачење у школи, а то пре свега значи обући се пристојно. Тако се обукла Зока. Веома модерне црне лаковане чизме и лакована јакница. Ове зиме ин је и сива боја, какав је и њен џемпер који се савршено слаже уз црне панталоне. Коса је кратка и равна са шишкама које су тренутни тренд. Зорана је прави пример како се треба обући једна средњошколка. Све је покривено, удобно и нарасе модерно.

БИСЕРИ СА ЧАСА

- Професор „Конфучи“: Зорана, шта га ту бањаш?!

- Шта ради петао кад скочи на плот? Држи се да не падне!

- Децо, ја при здравој памети и физичкој кондицији...

- И зато Симићу имаш из математике $tg45^\circ$

- Нешто ме убило од сабајле.

- Катарина је момак за све.

- Добри ови нови прозори. Не вури.

- Почео сам да се губим. Спреман сам за пензију.

- Проф: Наброји врсте класне структуре друштва.

- Олга: "Па прво имамо роб и робовласник, па у средњем веку кмет и феудалац и имамо радник и капиталац!"

- Проф: "Правоугаоник је под дијагоналама, не дај ти Боже!"

- "Ово је геометријско тело шупља кофа."

- Професор замишљено гледа геометријско тело и после краћег размишљања каже: "Ако је ова дијагонала нормална, ја нисам!"

- "Морам да позовем божанство старе Грчке, али није Зевс. Уствари он је из Александрије... У ствари из Милета... Значи Талес!"

- Проф: "Ако имате неко парче креде, принесите олтару."

КОРИСНИ ЛИНКОВИ

www.gimnazijacuprija.edu.rs – нови и први сајт наше школе. Обавезно погледајте.

www.mps.sr.gov.rs - сајт Министарства просвете РС; на њему можете наћи информације везане за образовање

www.infostud.com - на овом сајту можете наћи информације за разне курсеве, стипендије и разне савете и упутства углавном везано за посао и студије.

www.mos.sr.gov.rs - сајт Министарства омладине и спорта РС на коме можете наћи конкурсе за младе таленте, разне стипендије, информације о пројектима, као и документе попут Националне стратегије за младе.

www.sezamweb.net - сајт који служи са сексуалну едукацију младих. Има много корисних и занимљивих информација везаних за репродуктивно здравље, сексуалну оријентацију...

www.srednjoskolci.org.rs - сајт Уније средњошколаца Србије, организације која се бави питањима од директног значаја за средњошколце. Овде можете наћи информације о њиховим пројектима, плановима, као и разним конкурсима на којима можете учествовати

www.jazas.org.rs - сајт Омладине Јазаса. На почетној страни бирате канцеларију Јазаса одређеног града. Овде можете наћи корисне информације на тему репродуктивног здравља, информације о активностима Јазаса, као и осталим дешавањима везаним генерално за репродуктивно здравље, ХИВ/АИДС.

www.ljubavje.com - сајт посвећен љубави и романтичарима. Можете наћи разне идеје како да изненадите драгу вам особу, савете, итд.

www.mojdokument.net – на овом сајту можете наћи најразличитије теме које су у вези са животом у школи. Саветовалиште, примери занимљивих часова, часописи других школа...

РЕШЕЊА ЗОКИНИХ ЗАВРЗЛАМА:

Укрштеница: (водоравно) ХЕРМАН ХЕСЕ, УРА, ТИАРА, МАМА, СОБА, О, ОН, КАШЉЕ, РИВАЛ, Н, А, ИБАР, ТРИ, А У, Е, АНИКА, ПОСЛАТИ, А, Е, ЛАНАЦ, Р, ЛЕО, А, АСКА.

Асоцијација: А- уметник, Б- пијета, В- Мојсије, Г- Италија, коначно решење- Микеланђело Буонароти